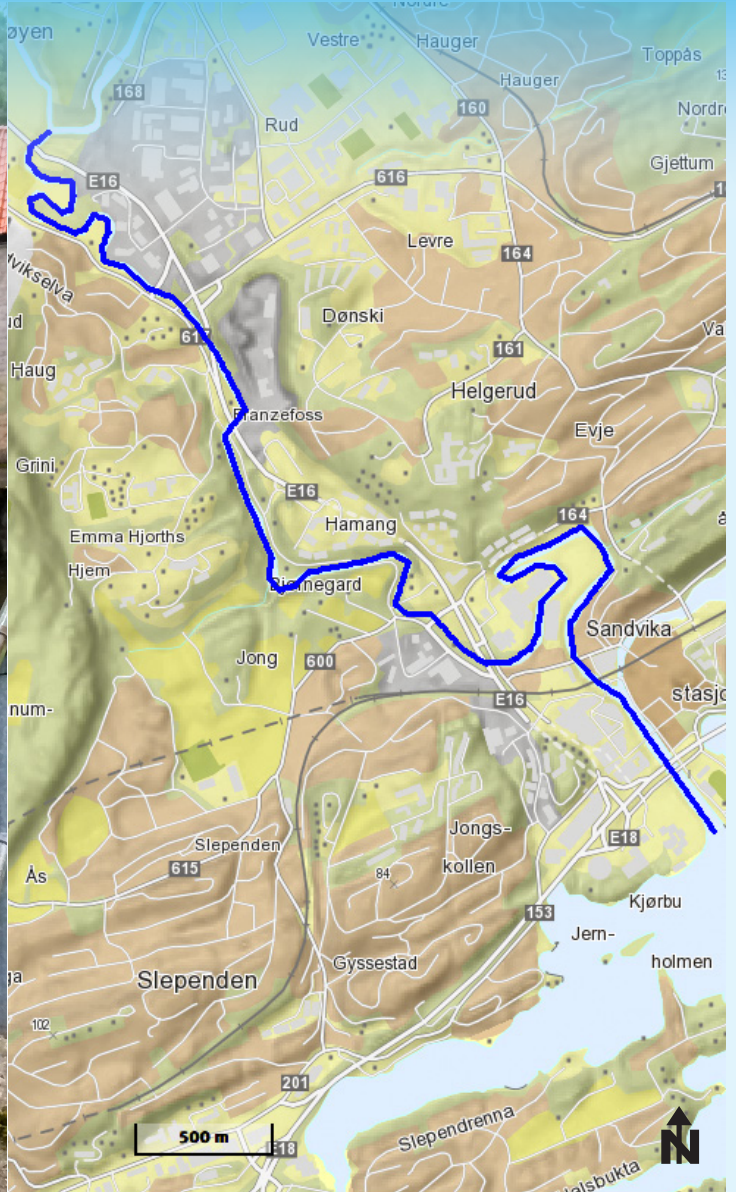

Sandvikselva

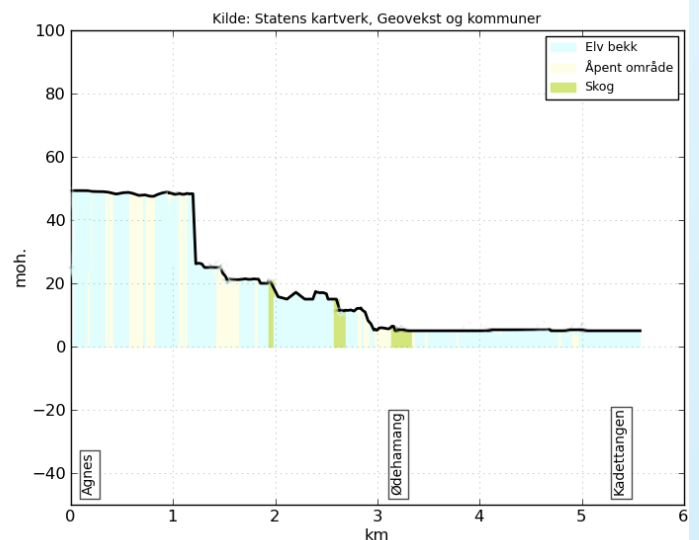
Lengde: 4,5 km

Nedbørsfelt: 10 km²

Gj.snittlig vannføring: 4,9 m³/s

Isfugl i Sandvikselva
Foto Jostein Myre

Sandvikselva, opprinnelig Løxa, starter der Lomma og Isielva møtes ved Wøyen. Elva munner ut 4,5 km nedenfor i Oslofjorden ved Kadettangen i Sand-

Fisk og fiske

Sandvikselva har renomme som lakseelv og sjøørretelv. Allerede i 1347 ble retten til laksefisket i nedre del av Løxa (Sandvikselva) og Folanger (Engervannet) tildelt klosteret på Hovedøya og Nonneseter i Oslo. I forhold til vassdragets størrelse er det kanskje den mest produktive elven i landet for både laks og sjøørret.

Intenst kulturarbeid med klekking og utsetting av fisk har vært utført av lokale personer og fiskerlag, slik at laksestammen har overlevd. Oppryddingsarbeidet har pågått over flere tiår og avløpsnettets er blitt forbedret, slik at vannkvaliteten nå er lite påvirket av forurensninger.

I 1855 ble det fra «Departementet for det Indre», satt i gang tiltak for å bøte på en markant nedgang i laksebestanden i elvene. Det ble opprettet klekkerier ved mange av de lakseførende elvene. Tre av dem lå til Sandvikselva. I 1857 stod klekkeriet på Hamang klart. Det har vært i bruk siden, og er således Norges eldste klekkeri i drift.

Aker og Follo laksestyre drev klekkeriet frem til 1992, da overtok Bærum kommune driften. Tidligere var det mest laks som ble klekket ut. Nå er halvparten laks

Dagligliv og friluftsliv

I alle elver og bekker i Bærum har man drevet med friluftsliv, som turgåing, bading og fisking. Her hadde husholdningen vaske- og kleskylleplasser, og her hentet man vann til husholdning og jordbruksvanning i tider med lite regn. I dag er det kommunal vannforsyning.

Men vassdragenes betydning for friluftsliv og folkehelse er antagelig viktigere nå enn noen gang. Bærum

Ny E-16

I 2014 startet Statens Vegvesen byggingen av ny trase for E16 mellom Sandvika (Kjørbokrysset) og Wøyenga, en strekning på 3,5 km. Et viktig samfunns mål var å få mindre støy og luftforurensning i området, og bedre tilrettelegging for biologisk mangfold. Dæli-

Kommunedelplanen

I 2011 vedtok Bærum kommune Kommunedelplan for Sandvikselva fra Bjørnegårdsvingen til Bjørum sag. Hovedformålet med kommunedelplanen var å fremme strekningen som en viktig grønnstruktur i tettbebyggelsen, og sikre vassdraget i fremtidig arealforvaltning. Det er ønskelig å tilbakeføre flere områder til grønt, etablere nye turstier, og sikre korridorer på

vika. Solbergbekken og Øverlandselva (eller rettere Rønne elv) renner ut i Sandvikselva i Sandvika.

og halvparten sjøørret, til sammen omtrent 400 000 yngel. Yngelen settes ut i Lomma, fra Vøyendammen til Myrsetra, i Isielva langs Kjaglidalen, fra Bjørumsagdammen til Kneikafossen og noe i Rustanbekken. Oppvekstvilkårene på disse elvestrekningene er meget gunstige. Det settes også ut 12 000 sjøørret i Øverlandselva, samt noe i Lomma.

Stamfisken blir oftest fanget i laksetrappa ved Franze-fosdammen. Siden 1936 har Vestre Bærum Sportsfiskere vært involvert i dette arbeidet.

Fangst av fisk til husholdningen, både med garn og fisketeiner, var viktig for de 16 gårdene som hadde fiskerett i Sandvikselva og Isielva. Det har vært nær 30 teinesteder fra Sandvika til Bjørum sag, og et mindre antall sløer. Flere av dem er svært gamle. Noen av teinestedene er noenlunde intakte, og bør sikres.

I sløene ble det stort sett fanget ørret. Ved Bjørumsaga er det på vestsiden en fjellknaus søm heter Sleåsen. Navnet skal ha sitt opphav i sløa som skal ha stått like ved. At det ble fanget fisk på nedtur mot havet etter å ha gytt, sier oss litt om nødvendig matauk i trange tider. Fisk som nettopp har gytt er utmagret, slunken og ikke velsmakende.

Elveforum vil at det skal være enkelt å komme seg til og langs alle vassdragene, noe man har synliggjort i begrepet Vassdragsleden i Bærum. Langs de fleste vassdragene skal det være mulig for både folk og dyr å komme seg fra fjorden langs de bebygde områdene og ut i Marka. Med vel etablert og skjermende kantvegetasjon kan man føle nærhet til naturen selv om man befinner seg i Bærums urbane områder.

bekkens nedre del fra Bærumsveien til utløpet i Sandvikselva blir åpnet (se faktaark Dælibekken). Tidligere flom- og jordbruksarealer på høyre side av Isielva og Sandvikselva blir bygget ned med veianlegg – og med nye bolig- og næringsarealer på Wøyen.

tvers av Skuidalen opp mot Tanumplataet i vest og Rykkinn- og Bergerplataet i øst.

Et av hovedpunktene i kommunedelplanen var gjentablering av kantvegetasjon og flommark. For å gjenskape vassdragsmiljøet har man definert en klar kantsone langs elva i en bredde på 20-30 meter. Kantsonen vil ha verdi for biologisk mangfold og friluftsliv.

Flom

Flom er et tilbakevendende problem langs vassdraget. Isielva er rettet ut flere steder. Vannet får høyere hastighet, noe som fører til utvasking av elvebredden flere steder. Arealer langs elvebredden er bebygget, det er anlagt parkeringsplasser og bygget flomvoller. Dette fører til at de vassdragsnære områdene i langt mindre grad er flomdempende, noe som øker flomfaren nedstrøms. I Kommunedelplanen vil man omforme næringsarealene langs elva bakom kantsonen slik at terrenget blir høyere, kombinert med at nye bygninger og mindre voller skaper flomsikre arealer.

Strekningen fra Wøyen til Franzefoss er flat og utsatt for oversvømmelser ved større flommer. Her svinger Sandvikselva seg i store buktninger (elva meandrerer). Bærum kommune har flere steder forsterket elvebreddene med elveforbygninger for å hindre utgravinger og minske muligheter for at elva skal finne nye leier.

